Аналіз оповіді «Січові гості» П. Куліша

Тема історичних подій в Україні, зокрема козаччини та гайдамаччина, пронизують усю творчість Пантелеймона Куліша. Цей талановитий письменник висвітлює козацьке життя, історичні передумови виникнення козацтва як суспільно-політичної організації, явище гайдамаччини дуже детально та виважено. Цікаво, що його ставлення протягом творчого шляху змінюється кардинально - від захоплено-позитивного до критично-осудливого.

Так у романтично-патріотичному ключі написаний твір «Січові гості». У ньому йдеться про відвагу та історію виникнення гайдамацького руху. «Січові гості» за жанром є оповіддю. Сюжет представляю собою розповідь-спогад старого козака про своє життя в контексті історичних подій. Ця розповідь має підґрунтя в реальному житті. Вперше Пантелеймон Куліш почув подібні спогади від поляка, що брав участь у походів проти гайдамаків. В своєму перекладі Куліш перетворив поляка на козака з багатим та суперечливим минулим, який наприкінці свого життя переосмислює свою життєву позицію та стає справжнім свідомим українцем. Цікавим моментом є також той факт, що Куліш зобразив гайдамаків у позитивному руслі, окреслюючи їхню роль, як борців проти пригнічення народу шляхтичами, тоді як в польському варіанті вони виступали в якості розбійників.

Старий описує декілька збройних протистоянь, у яких сам брав участь, і поступово можна простежити формування його ставлення до гайдамацького руху. Крім того, оповідь рясніє цікавим зображенням шляхти, євреїв та їхнього характеру життя. Польська шляхта зображується лінивою, ні на що не здатною та жадібною, євреї – підступними ненависниками українського народу.

Проблематика оповіді торкається суперечливої за оцінками ролі гайдамаків в суспільно-політичному контексті. Треба зауважити, що сам Пантелеймон Куліш відзначає неоднозначність ролі гайдамаків в житті України, і згодом його оцінка їхньої діяльності змінюється на негативну. Однак, Козаччина та гайдамаччина є невід’ємними сторінками української історії та заслуговують на належне вивчення, а твір «Січові гості» дуже добре ілюструє цей рух.

План:

1. Дитинство старого козака
2. Образ життя шляхти того часу
3. Історичні передумови виникнення гайдамаків
4. Бойові перемоги козаків
5. Участь козака у походах проти гайдамак
6. Висновки козака та його ставлення до гайдамаків